BIOENERGIA

Ympäristövaliokunta 22.11. 2021

E 120/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskeva delegoitu säädös

Yleisesti taksonomian luonteesta

Kestävän rahoituksen taksonomian merkitys, ja näkymät sen soveltamisesta muussa kuin rahoitukseen liittyvässä lainsäädännössä, ovat laajentuneet selvästi alkuperäisestä tavoitteesta. Tavoite oli helpottaa sijoitusten arviointia ja pystyä paremmin välttämään viherpesua. Nyt **taksonomian kriteeristö uhkaa luoda epäsuoraa, rinnakkaista ja ristiriitaista sääntelyä sektoritoimialoille.** Tämä sääntely ei ole valmisteltu normaalissa EU:n lainsäädäntömenettelyssä, vaan perustuu ainoastaan komission ja sen nimittämän työryhmän valmisteluun. On huomioitavaa, että työryhmässä edustettuina on ollut hyvin vähän sektorialojen asiantuntijoita, joiden sijaan suurin osa on ollut pankki- ja finanssialan toimijoita sekä ympäristöjärjestöjä. Siksi osasta kriteeristöstä on tullut sellainen, että sen soveltaminen käytännössä on hyvin hankalaa, joka nostaa toimialan kustannustasoa. Osassa kriteereissä tehdyt valinnat osoittavat aivan muuta kuin parhaaseen tieteelliseen tietoon tehtyjä valintoja.

On merkille pantavaa liittyen väitteisiin taksonomian vapaaehtoisuudesta, että nyt luotua kriteeristöä aiotaan Suomessakin soveltaa laajasti mm. määrittelemään, miten ”kestävä kasvu” tai ”merkittävä haitta” ylipäätään ymmärretään. Näin on esimerkiksi Ilmastorahasto Oy:n rahoitushaussa, Euroopan investointipankin energia-avustuksissa ja esimerkiksi luonnoksessa rakennusten ilmastoselvityksessä. Missään näistä taksonomian kriteerit eivät ole vapaaehtoisia vaan joko edellytyksenä tuen saannille tai ilmastovaikutuksen laskennassa vähimmäisvaatimuksena.

Taksonomia on noussut merkittävään keskusteluun ei pelkästään absoluuttisten kriteerien takia vaan myös siksi, että rahoituslaitokset ja pankit ovat ilmaisseet edellyttävänsä todisteita alaspäin ketjussa yrityksiltä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että energiantuottajat hankkiessaan hakkeella toimivan lämpölaitoksen tai biopolttoainetta

Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

tuottavan laitoksen joutuisivat puolestaan vaatimaan taksonomianmukaisuutta alaspäin heidän teknologiatoimittajiltaan ja poltto- tai raaka-aineen tuottajiltaan. Taksonomian kriteerit kuitenkin eroavat näiden osalta muista toimialojen lainsäädännön tai standardien velvoittamista kriteereistä.

Kannatamme pankkien ja finanssilaitosten käyttöön rakennettua vapaaehtoista taksonomia. Sen lainsäädännön ei kuitenkaan tulee suoraan tai epäsuoraan velvoittaa toimijoita yli sektorilainsäädännön. Siksi kannatamme voimakkaasti luonnoksen näkemystä, että **kestävän rahoituksen tulee olla mahdollisimman yhteensopiva muiden EU:n vihreän kehityksen ohjelman kokonaisuuksien kanssa**.
Tämä tarve korostuu myös siitä syystä, että komissio suunnittelee yritysten raportointivelvollisuuden laajentamista CSR-direktiivissä koskemaan tulevaisuuden liiketoimintasuunnitelmia.

Bioenergiasta säädöksessä

Delegoituun säädökseen sisältyy useita REDII direktiivistä poikkeavia rajoja ja käytäntöjä koskien energiaa sekä maa- ja metsätaloutta. Delegoidussa säädöksessä on luotu esimerkiksi bioenergialle reunaehtoja, joille ei ole tieteellisiä perusteita ja jotka haittaavat parhaan käytettävissä olevan teknologian leviämistä Euroopassa ja hidastavat siten fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistä.
Tällaisia ovat esimerkiksi bioenergialaitosten puuttuminen huolto- ja asennustoiminnan luokassa ja edellytys käyttää 100 % kiinteää biomassaa polttoaineena sähkön- ja lämmön yhteis- tai erillistuotannoissa. Käytännössä erilaisten polttoaineiden (erityisesti kierrätyspolttoaineet) seospolttomahdollisuus on energiamarkkinoilla joustavuutta ja ajettavuutta lisäävä ja polttoainehankinnan riskejä vähentävä strategia, joka edistää uusiutuvan energian hyödyntämistä lisäävien investointien toteutumismahdollisuuksia. Näin voidaan käyttää resurssitehokkaasti sellaisia raaka-aine-eriä energiaksi, joiden muu käyttö ei ole kuljettamisen tai käytettävyyden takia mahdollista.

Näiden molempien osalta kyse on volyymiltään merkittävästä ilmastonmuutosta hillitsevästä ja sopeutumista edistävästä liiketoiminnasta. **Tuemme Valtioneuvoston kantaa, että Suomen tulisi vastustaa delegoidun säädöksen hyväksymistä ja äänestää sitä vastaan Neuvostossa.**

Mikäli säädös kuitenkin hyväksytään, tulee Suomen esittää mahdollisimman pikaista kriteeristön päivittämistä ja edellyttää, että huolto- ja asennustoiminnan sekä seospolton

osalta kriteeristö tulee korjata. Kestävän rahoituksen foorumi on indikoinut, että se valmistelee jo kriteeristön päivittämistä ensi vuoden aikana.

Lisätiedot:
toimialapäällikkö Hannes Tuohiniitty 040 1948628
Bioenergia ry

Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry